

Biuletyn

Roku Czochralskiego

Wrocław

2 grudnia 2016 r.

rok V, numer 32/172

Wydarzenia związane z Janem Czochralskim

- ▶ 24 września – Dawid Myśliwiec – *Geniusz wyklęty - Jan Czochralski* – film [13:15 minut] na YouTube i kilku innych portalach (patrz niżej dwa z nich)
- ▶ 2 listopada – Anna Czerwińska-Rydel, czyta Anna Dymna – *Kryształowe odkrycie. Powieść o Janie Czochralskim - audiobook* – Wyd. BUKA; <http://www.rodziny-krakow.pl/dla-dzieci/czytelnia/dla-najmlodszych/6001-krysztalowe-odkrycie-powieści-o-janie-czochralskim> [A]
- ▶ 4 listopada – Beata A. Pietrewicz – *O Janie Czochralskim* – Centrum Onkologii, Bydgoszcz
- ▶ 15 listopada – Paweł Tomaszewski – *Od wazeliny do smartfonu - stulecie pewnego odkrycia* (prezentacja + dwa filmy) – Dolnośląskie Centrum Chorób Serca "Medinet", Wrocław
- ▶ 16 listopada – reż. Anna Laszczka – *Powrót chemika* – pokaz filmu, Dolnośląskie Centrum Chorób Serca "Medinet", Wrocław
- ▶ 18 listopada – *100 Jahre Czochralski-Verfahren. Symposium zum Jubiläum* – HTW, Berlin [patrz notatka poniżej]
- ▶ 21 listopada – J. Evers, C. Herzog, L. Möckl, C. von Plotho, P. Stallhofer, R. Staudigl – *Vom Sprecknie ins Silicon-Valley: 100 Jahre Einkristallzucht aus der Schmelze* – Chem. Unserer Zeit, **50** (2016) [A]

Informacje prasowe i internetowe

- ◆ 26 lipca – *Czochralski Jan* – http://astrolog.org.pl/baza-horoskopow/Czochralski_Jan [A]
- ◆ 24 września – Joe Monster [blogger?] – *Geniusz wyklęty - Jan Czochralski* – <http://joemonster.org/filmy/78814> [dwa filmy, w tym jeden nieznany dotychczas + dyskusja]
- ◆ 24 września – *Geniusz wyklęty - Jan Czochralski* – <http://www.wykop.pl/link/3370631/geniusz-wyklęty-jan-czochralski/> [dwa filmy + dyskusja]
- ◆ 15 października – Piotr Bąk – *Profesor Jan Czochralski* – <https://kierunki.info.pl/2016/10/piotr-bak-profesor-jan-czochralski/> [A]
- ◆ 18 listopada – Gisela Hüttinger – *An der HTW Berlin wird zum ersten Mal der Jan-Czochralski-Preis verliehen* – <https://idw-online.de/de/news?print=1&id=663623> [informacja prasowa o berlińskiej konferencji]
- ◆ 21 listopada – "Zielona Grupa" – *Znani, nieznani* – <http://zielonagrupa/znani-nieznani> [o warsztatach dla szkół; m.in. o Janie Czochralskim]

Symposium rocznicowe w Berlinie

W dniu 18 listopada br. berliński Uniwersytet Nauk Stosowanych (HTW), pod kierunkiem prof. Ruth Keller, zorganizował seminarium poświęcone setnej rocznicy opracowania metody Czochralskiego. Równocześnie świętowano 10 lat HTW Berlinie w Schöneweide.

W konferencji uczestniczyły 83 osoby z różnych ośrodków naukowych. Warto podkreślić, że poza organizatorami (prof. dr Matthias Knaut, prorektor HTW ds. badań, Henner Bunde, senacka Wydział Gospodarki, Technologii i Badań, i prof. Ruth Keller, Berlińskie Centrum Dziedzictwa Przemysłowego), przemawiał również Tomasz Badowski, radca polskiej Ambasady w Berlinie.

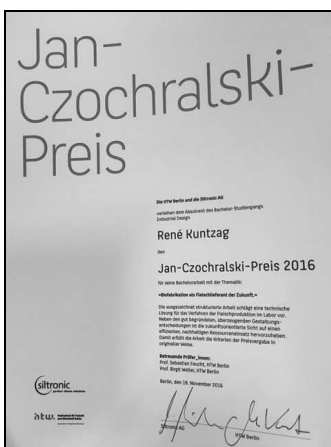
Ważnym punktem programu była projekcja filmu "Powrót chemika" w wersji z niemieckimi podpisami. Planowane wystąpienie dr. Pawła Tomaszewskiego (Polska Akademia Nauk, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych, Wrocław) nie odbyło się z powodu choroby prelegenta.

Poza tym w programie były następujące wystąpienia:

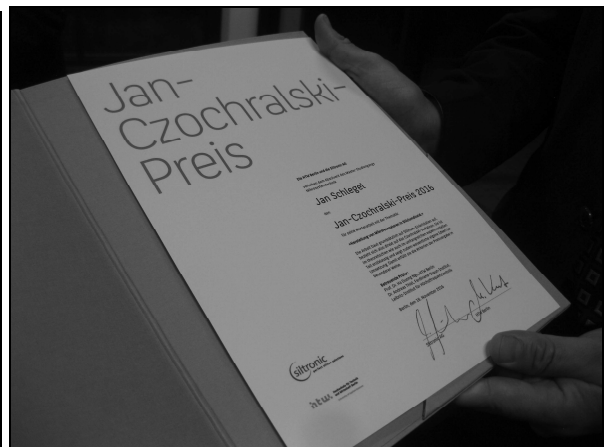
- ▶ dr Katrin Steffen (Nordost-Institut, Uniwersytet w Hamburgu) – *In deutschen und polnischen Wissenschafts-welten: Zur Biographie von Jan Czochralski*
- ▶ dr Małgorzata Quinkenstein (Polska Akademia Nauk) – *Czochralski. Orte des Erinnerens oder des Vergessens?*
- ▶ prof. dr Jürgen Evers (Universität München) – *Vom Sprecknie ins Silicon-Valley: 100-Jahre Einkristallzucht aus der Schmelze* [tekst tego referatu opublikowano w "Chem. Unserer Zeit", **50** (2016)]
- ▶ prof. dr Helmut Maier (Ruhr-Universität Bochum) – *Industrie, Forschung und Ersatz: Zur Genese der Metallkunde im Kontext des Ersten Weltkriegs*
- ▶ dr Andreas Mühe (Siltronic AG) – *Zur heutigen Bedeutung des Czochralski-Verfahrens für die Halbleiterindustrie.*

Podczas seminarium firma Siltronic SA pokazała monokryształ krzemu o średnicy 21 cm, wysokości 86 cm i wadze 75 kg. Firma ta ufundowała też nagrody Jana Czochralskiego (Jan-Czochralski-Preis 2016) o wartości 1000 euro. W tym roku otrzymali je Jan Schlegel za pracę magisterską i René Kuntzag za pracę licencjacką. Nagrody wręczał dr Andreas Mühe (Siltronic AG). Kolejne nagrody przyznane zostaną w następnych czterech latach.

Uczestnicy otrzymali książeczkę z programem i streszczeniami referatów i nagrodzonych prac.

fot. Katrin Steffen

fot. Harald Neumann

Fotografie z seminarium można znaleźć m.in. na stronie www.partner-tk.de/gallery/.
Dalsze informacje dostępne są m.in. na stronach:

- ◆ *100 Jahre Czochralski-Verfahren* – [https://www.f5.htw-berlin.de/files/Presse/News/100 Jahre Czochralski Verfahren Programm A4.pdf](https://www.f5.htw-berlin.de/files/Presse/News/100_Jahre_Czochralski_Verfahren_Programm_A4.pdf)
[informacja o planowanej konferencji]
- ◆ 18 listopada – *100 Jahre Czochralski-Verfahren* – [http://krh.htw-berlin.de/files/Stg/KR/Termine Aktuelles/Czochralski Jubilaem Flyer.pdf](http://krh.htw-berlin.de/files/Stg/KR/Termine_Aktuelles/Czochralski_Jubilaeum_Flyer.pdf) [ulotka o konferencji]

* * * * *

"Kamień milowy IEEE" dla Czochralskiego?

7 listopada 2016 r. odwiedził Kcynię prof. dr hab. inż. Adam Dąbrowski, Zastępca Przewodniczącego Zarządu Polskiej Sekcji IEEE, czyli *Institutu Inżynierów Elektryków i Elektroników* największego na świecie stowarzyszenia zawodowego techników, inżynierów i naukowców z obszaru elektryki i elektroniki. Jedną z rodzajów działalności IEEE jest uznawanie wybitnych osiągnięć technicznych i przyznawanie ich autorom najbardziej prestiżowego wyróżnienia za zasługi dla rozwoju ludzkości tzw. *Milestone* (pol. *kamienia milowego*), który ma symbolizować odkrycie epokowe. Dotychczas przyznano ok. 120 kamieni milowych dla takich odkrywców jak Edison, Marconi, Tesla, Bell. Na to, by w gronie tych osób się znaleźć, ma ogromną szansę prof. Jan Czochralski, którego osiągnięcie w postaci odkrycia metody otrzymywania monokryształów zrewolucjonizowało świat elektroniki.

O propozycji zwrócenia się z wnioskiem o przyznanie tego odznaczenia kcynianinowi, prof. Janowi Czochralskiemu, przyjechał do Kcyni rozmawiać prof. Adam Dąbrowski, który z Burmistrzem Kcyni Markiem Szarugą omawiał szczegóły procedury. Burmistrz Kcyni zapewnił o pełnej gotowości do wspierania tej inicjatywy. Jednocześnie wspomniął gościom o swojej propozycji związanej z dalszą promocją osiągnięć prof. Jana Czochralskiego w Kcyni, do udziału w której zostanie zaproszona m.in. Polska Sekcja IEEE. W spotkaniu uczestniczyli także: Jadwiga Sękowska, która do Kcyni przyjechała razem z prof. Dąbrowskim oraz Kierownik Referatu Edukacji, Promocji, Sportu i Kultury Wojciech Jaskulski i pracownik tegoż referatu Anna Duda-Nowicka.

Warto w tym miejscu odnotować, że Polsce do tej pory przyznano jeden kamień milowy. W ten sposób uhonorowano działania polskich matematyków: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego, którzy złamali kod *Enigmy*.

Anna Duda-Nowicka

Przypominamy, że już w listopadzie 2014 r., w numerze 47 naszego "Biuletynu..." przedstawiona została propozycja przyznania Kamienia milowego prof. Janowi Czochralskiemu. Cieszymy się, że po dwóch latach powrócono do tego pomysłu :-)

Szczegółowe instrukcje dotyczące sposobu składania wniosków itp. znajdują się na stronie [www.ieeeghn.org/wiki/index.php/Milestones:Milestone Guidelines and How to Propose a Milestone](http://www.ieeeghn.org/wiki/index.php/Milestones:Milestone_Guidelines_and_How_to_Propose_a_Milestone).

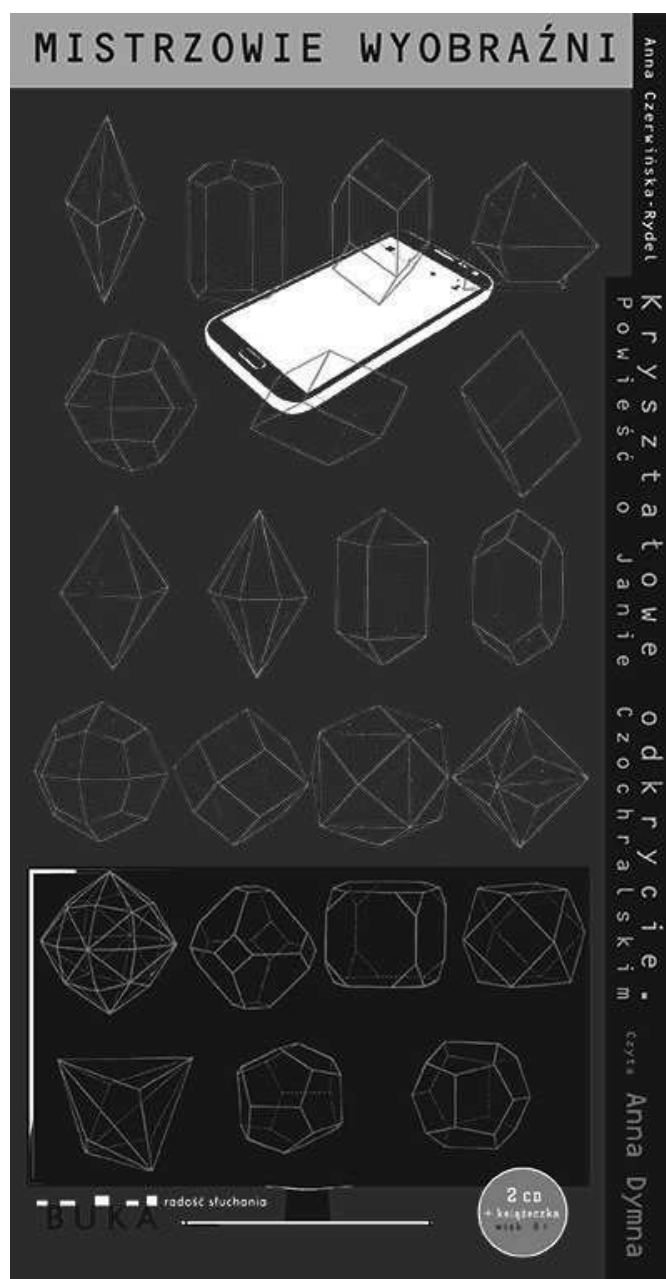
Warto w tym miejscu przypomnieć także, że już w listopadzie 2003 r. prof. Jürgen Evers, Peter Klüfers, Rudolf Staudigl i Peter Stallhofer opublikowali w "Angewandte Chemie International" artykuł pod znamienym tytułem: *Czochralski's Creative Mistake: A Milestone*

on the Way to the Gigabit Era (DOI: 10.1002/anie.200300587; jest też wersja niemiecka tego artykułu). Tekst jest dostępny m.in. na stronach:

https://is.muni.cz/el/1431/podzim2006/C7780/um/Read/2711172/Czochralski_Angew03_5684.pdf?lang=en oraz https://www.researchgate.net/publication/8971873_Czochralski's_Creative_Mistake_A_Milestone_on_the_Way_to_the_Gigabit_Era

* * * * *

Audiobook o Janie Czochralskim

Informujemy, że wydawnictwo BUK opublikowało dźwiękową wersję książki Anny Czerwińskiej-Rydel pt. *Kryształowe odkrycie. Powieść o Janie Czochralskim – audiobook*. Pozycja ta ukazała się w serii "Mistrzowie wyobraźni".

Seria MISTRZOWIE WYOBRAŹNI przybliży życie i dzieło wybitnych postaci, przedstawiając je w sposób, który zafascynuje i zachęci do własnych poszukiwań i wędrówek śladami nauki. Niech te niezwykle historie staną się okazją do odkrywania talentów, rozwijania pasji i otwierania się na świat, w którym wiele jeszcze pozostało do odkrycia. Wrota do krainy wyobraźni właśnie się otwierają.

Wydawnictwo składa się z dwóch płyt CD audio i książeczki. Tekst czyta Anna Dymna, muzyka Karola Szymanowskiego w wykonaniu Pawła Rydla (fortepian), projekt graficzny - Grażka Lange. Nagranie trwa 2 godz. 30 min.

W związku z nadchodzącymi Świętami Bożego Narodzenia zachęcamy do zakupienia tej wyjątkowej pozycji!

* * * * *

Paweł Tomaszewski
INTiBS PAN